

Izhaja vsako soboto zjutraj.

Uredništvo „Zarje“ je v Trstu ulica del Fabbrì, št. 2, III. Tja je treba nasloviti vse rokopise, ki naj se objavijo v listu.

Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Poštno - hranilničnega računa št. 64439.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu ulica delle Poste št. 9. Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Naročnina „Zarje“ je za vse leto naprej po pošti K 6.— za pol leta K 3.

Posamezne številke po 6 vin.

Cena inseratom je 10 vin. za enostopno petič vrsto. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Pozdrav.

Lepo dneve je videla Slovenija to poletje. Omenimo naj le krasno prireditev Orlov v Kamniku, divno slavnost v Mirnu, impozantna shoda katoliških učiteljev na Brezjah in katoliških dijakov v Ljubljani. Upravičeno je dal na sestanku le teh izraza svoje u veselju apostolski vladika ljubljanske škofije, ker katoliška stvar med Slovenci tako mogočno raste in se tako lepo razvija.

Res! Kakor se radi otresemo sitne muhe, tako se je otrešel kranjski junak publega liberalizma; tudi veseli Štajerc je poslal v zaslužni pokoj razne „slogaše“ in bo gotovo položil v kratkem v grob tudi razne njih naslednike. Koroška zida svojo politiko na granitno podlago katoliških načel in upa zagotoviti obstanek slovenskemu narodu le na tej podlagi. Vesele nade zbuja za prihodnost tudi živahno delovanje navdušenih krščanskih socialcev v solčni Gorici. Ali naj ostaneta samo Trst in Istra temna točka na slovenskem zemljevidu? Ali naj se utrdi slovenski narod v misli, da je Slovenec ob Adriji nedovzet za krščansko idejo, in da mu zadostujejo liberalne fraze kot duševna hrana, in da je že zrel za svobodomiselstvo?

Ne! Tudi tržaškemu in istrskemu Slovencu mora zasijati dan vstajenja! Zbuditi se mora iz utrujenosti, otresti brezbriznosti, malomarnosti in malodušnosti. Spoznanje, da le ono delovanje za narod je v resnici plodonosno, ki ima za podlago nerazrušna krščanska načela, to spoznanje se more tudi med nami razširiti in poglobiti; meje morajo pasti. To nalogo pa mora izvršiti S. K. S. Z. za Trst. Ta naša Zveza ima v nedeljo dne 12. t. m. pri sv. Ivanu svoj dan. Tadan se zberejo pri sv. Ivanu vsi oni, ki so že doumeli veliko kulturno silo krščanstva, da manifestirajo zanj. Ta dan se zberejo zlasti naše prednje čete, naša izobraževalna društva. — Tem velja naš prirčni pozdrav. Ni jih sicer veliko, a kar je v njih zbrana, to je cvet naše mladine, naših

mož. Kdor se hoče prepričati o istinitosti te trditve, naj pride, in videl bo zlasti na občnem zboru njih močati in samozavestni nastop. In slišal bo, kako se v naših društvih deluje za izobrazbo uma in srca. Tadan se hočemo navžiti novega navdušenja za sveto stvar, utrditi se za nadaljne boje.

Veliko morajo hramreč prestati naši somišljeniki. Junak mora biti, kdor vzdrži v naših društvih, ker obrekovanje, zaničevanje, zasramovanje, ignoriranje, organizirane divjaške bande, to so sredstva, katerih se poslužujejo naši ljubeznivi nasprotniki. Pogled na množico tovarišev, ki morajo isto pretrpeti, pa vlije človeku nove srčnosti, da zre brez straha sovražniku v oči.

Ta dan pa mora biti tudi začetek novega dela. Prostrano polje leži še pred nami neobdelano, poraslo s strupenim plevelom.

Pravijo, da so „narodovi“ prijatelji, pa med tem, ko narod spi, sejejo ljuliko. — Žalibog, da spe tudi mnogi, ki bi morali čuvati! Treba bo torej zastaviti vse moči, ki so na razpolago, da spremenimo to puščavo v plodonosen vrt. Začrtati si hočemo torej pot, po kateri moramo hoditi, da dosežemo svoje visoke cilje.

Mnogo jih je še, ki se borijo v nam nasprotnem taboru, toda oni čutijo tako, kakor mi. Le predsodki in stara prijateljstva so pri njih močnejša kot boljše spoznanje. Tudi za te je treba poskrbeti, tudi ti morajo priti v pravi hlev!

Bodite nam torej pozdravljeni vsi, ki nas umevate, vsi, ki nam pomagate in se bojujete z nami rama ob rami! Ponesite iz slavnosti domov novega ognja svetega navdušenja za Boga in narod!

Slovensko katol. narodno dijaštvo.

Komerz slovenskega kat. nar. dijaštva se je izvršil nad vse sijajno. To iko občinstva je prišlo počastit kat. nar. dijake, da za vse

„Oh oče, saj ne mislim vsako nedeljo eden ali več, ampak določeno nedeljo vsi skupaj“.

„To — to pa še menj“, ji odgovori nekako osorno.

Marija se prestraši in postane zelo potrta. Zdi se ji, da njen oče že iz principa brani sužnjem prejemati sv. zakramente; boli jo, ko vidi skoraj uničene vse lepe nade in slovesnosti na dan prvega sv. obhajila in ves svoj trud zaman.

Rodriguez takoj uvidi, kako močno jo je užalil; zato skuša to popraviti.

„Dovolj si pametna in razumna in veš, da je daleč od nas do cerkve. Ali naj pošljem vseh 40 sužnjev ali tiste, ki prejmejo sv. zakramente tako daleč?“

„Oče, ga prekine srčno, „tudi tako ne mislim. Moj načrt je prositi gospoda župnika da pridejo sem, izpovedo sužnje in opravijo v mali sobi daritev sv. maše, med katero prejmejo sužnji prvo sv. obhajilo. Poskrbela sem za oltar, nakupila podobice in raznih družih potrebnih reči, prt, katerega pogrnem na oltar, je pa danes gotov“.

Presenetilo ga je hčerkino pojasnilo, otaja se mu srce in začuti neko notranjo zadovoljnost. Obrac se mu zjasi, raz čela mu zgine resnost, in Mariji se zopet vrne veselost. Ko jo pa začne še popraševati in se posvetovati žnjo, kako bi se izvršilo vse najbolje, je Marija vsa srečna.

„Ljubi oče“, vzklikne radostna, „saj sva se vedno razumela in imela rada“.

Poljub na čelo ji je bil jasen odgovor. Tri tedne pozneje je bil praznik Brezmadež-

niti ni bilo prostora v veliki dvorani hotela „Union“.

Komerz je otvorila godba „Slovenske filharmonije“ s himno „Lepa naša domovina“. Nato je pozdravil predsednik dijaške Zveze iur. Natlačen doše goste. Najprej je pozdravil navzoče tri škofo: očeta katoliškega gibanja na Slovenskem, škofa krškega dr. Mahnič, apostolskega škofa ljubljanskega dr. Jegliča in vpokojenega škofa Stariho iz Amerike. Pozdravil je nadalje še veliko drugih navzočih slovenskih veljakov in društev. Za stolovratelja je bil pozvan deželni odbornik prof. Jarc, ki je izrazil v svojem nastopnem govoru željo, da bi bila v taboru kat.-narodnega dijaštva večina slovenskega dijaštva, kakor je pod katoliško zastavo večina slov. ljudstva.

Na to je podelil predsednik besedo mil. g. škofu Dr. Mahnič. Besede tega odličnega cerkvenega kneza so menda kulminirale v stavku: „Največji ženijski mož, največji učitelj, ako stopi na polje kot rop ene same strasti, bo več škodoval kot koristil svojemu narodu“. Zato je priporočal kat. dijakom, naj vzgojujejo kakor dosedaj še nadalje v svojih vrstah prave krščanske značaje. Brez krščanstva si niti ne moremo misliti pravih značajev. Najvišji značaj je bil in je Kristus sam, na katerem ni bilo madeža. Za njim in po njegovem zgledu in z njegovo pomočjo so bili pravi značaji svetniki katoliške cerkve. Te moramo vsi posnemati, priprosti in učeni, te morajo posnemati tudi dijaki. Zato priporoča milostljivi g. škof slovenskim dijakom, naj gojijo v svoji vrstah vzgledno katoliško življenje, naj časte Marijo po Marijinih družbah, naj se varujejo greha, naj napredujejo v kršč. čednostih, posebno v požrtvovalnosti in ljubezni. Prvi pogoj za plodonosno delo za narod je v tem, da smo v svojem srcu ponižni, da krotimo pohlepnost in poželjivost.

To so bile res krepke, dobro premišljene besede, ki veljajo ne le katoliškim dijakom ampak vsem, ki hočejo delati za narod. To niso suhoparne fraze, ki se slišijo na kakem shodu, da je le kaj slišati, ampak bile so to programatične besede, od katerih je odvisen ves pravi napredek v narodnem gibanju. Svoj vznesen govor je končal mil. g. škof v hrvaškem jeziku. Proslavil je slovensko-hrvaško vzajemnost pod zastavo sv. križa. Z velikim navdušenjem je sprejelo občinstvo te krasne besede stvaritelja nove Slovenije.

Ljubljanski knezoškof, ki je potem nastopil, je izražal svoje veselje nad tem, da prihaja na katoliške prireditve vedno več ljubljancanov. Slovenske katoliške akademike pozdravlja kot otroke luči in želi, da bi vsi Slovenci postali otroci luči, napredka in svobode.

Govoril je potem še dr. Krek, za njim zastopnik poznanskih Poljakov in še razni drugi govorniki. Vmes pa je glasbeno društvo „Ljubljana“ skrbelo za zabavo in pokazalo, kako lepo napreduje. Tako je med pevanjem narodnih himen minul večer, ki je za orga-

nega Spočetja Device Marije, katerega je Marija posebno častila in slavila.

Predvečer istega dne je v mali sobici, kinč vsega poslopja, vse mrgolelo. Sužnji z le o dišečimi cveticami in venci v rokah dohajajo in odhajajo. Marija pa napravlja in kinča v sobi altar. V sredini, v lilijami in venci okrašena, stoji podoba Brezmadežne Materje Božje, ravno ista, pred katero je storila obljubo, ki pa je danes priča, kako vestno jo je izpolnila.

Prav v kratkem času se je izpremenila soba v lepo kapelo. Manjkalo je le še duhovna, katerega je Marija željno pričakovala. Pa čuj, slišal se je že topot konjskih kopit.

„Gospod župnik, gospod župnik“, so zavpili vsi ter se gnetli k vratom, in par trenutkov, pa se pred hišo vstavi peneči se konj s svojim jezdecem.

Vsa rodbina gospoda Rodrigueza je zelo spoštovala dobrega duhovnika, h kateri je tudi večkrat zahajal, in danes ga sprejmo še prirčneje kakor navadno. Konja odda hlapeu, sam le nekoliko zavžije in se malo odpočije, pa gre takoj na delo. Z izpovedovanjem zamorecev nima težav. Tako natančno in vestno jih je pripravila Marija za sv. izpoved, da se duhovnik kar začudi in je popolnoma zadovoljen.

Zares krasen prizor je bil prihodnje jutro v mali dvorani. Pri altaru stoji duhovnik in bere sv. mašo. V bližini kleče oče, mati in hči, v ozadju pa v polkrogu sužnji, moški, ženske, fantje in dekleta. Praznična tišina in notranja zadovoljnost vladata po vsej kapelici. Zbrani so zatopljeni v molitev s poveše-

nizacijo slov. katol. nar. naraščaja napoved lepših dni.

Pristavljamo na tem mestu še resolucije ki jih je slov. katol. narodno dijaštvo sklenilo na tem svojem velikem zborovanju glede na socialno delo dijaštva. Glase se:

Slovensko kat. narodno dijaštvo zbrano na svojem velikem sestanku v Ljubljani dne 1. septembra 1909, slovesno izjavlja: 1. da smatra socialno delo med slovenskim ljudstvom za najvažnejšo nalogo slov. dijaštva. V socialni ideji je rešitev našega naroda; 2. pozivlja vse slovenske katoliško-narodne dijake, da vneto delujejo na socialnem polju za duševno in gmotno povzdigo slovenskega ljudstva na podlagi katoliških načel. Opozarja pa tudi na slovenske delavce, za katere se naj priverjajo posebna poučna predavanja in delavski tečaji; kajti delavsko vprašanje je bistveni del našega narodno-obrambnega vprašanja; 3. v okviru „Slovenske dijaške zveze“ se naj ustanovi socialno tajništvo, ki naj centralizira in vodi socialno delo slovenskega katol. narodnega dijaštva, v akademičnih društvih in semeiščih pa se naj ustanovijo socialni in abstinenčni krožki; 4. pozivlja vse tozadevne faktorje, da spisujejo poljudnoznanstvene knjige in brošure socialne in narodno-gospodarske vsebine. Referat g. iur. Vebleta izide v celoti v eni naših revij. Konec.

Kako je s hrvaškim konviktom v Pazinu?

(Dalje)

Prav takrat so se pojavile v podpornem društvu razne struje in različna mnenja. Eni so hoteli, da začne društvo na svojo roko zidanje dijaškega doma, drugi so mislili nakloniti del tega premoženja škofovoma, naj ona dva osnujeta diecezanski konvikt. Tozadevno se je razpravljalo na glavni skupščini dne 18. dec. 1907, kjer se je sklenilo, da skliče odbor prihodnjega meseca januarja izreden občni zbor ter mu predloži konkretne predloge v tem pogledu. Odbor se je o tem posvetoval ter sklenil, naj društveni podpredsednik proš Ante Kalac privatno deluje na to, da bi tržaški škofijski ordinariat zopet začel prekinjena pogajanja.

Čakalo se je tako nekaj mesecev, a brez povoljnega uspeha. Ker se je že bližal konec društvenega poslovnega leta, je nameraval odbor spraviti vso stvar pred redno skupščino, ki se je imela sklicati v polovici meseca sept. 1. 1908.

Med tem pa je dne 25. avgusta 1908 prišel v Pazin presv. g. biskup Dr. Anton Mahnič, ter izrazil željo, da se pogovori z društvenim odborom glede ustanovitve dijaškega doma. Istega dne so se mu predstavili nekateri odborniki, katerim je izjavil, da bi bila krška škofija zadovoljna sodelovati pri gradnji konvikta z zapisom blagopokojnega

nimi glavami in sklenjenimi rokami vzdihujejo k Stvarniku v nebo, kamor kipe njih gorki in prirčni vzdihlaji pomešani z vonjem lepo duhtečih cvetic.

Bližal se je najsvetejši del sv. maše — povzdigovanje. Po livadah je razlilo ljubo solnce svoje žarke in odmevalo petje veselih ptičev, v kapeli pa se začuje zvonček, ki nazonanja povzdigovanje in odmeve v sveti tišini. Ponižno, z vsem spoštovanjem gleda Marija na povzdignjeno sv. Rešnjo Telo in Kri in začne moliti: „Glej večni Oče, darujem Ti Telo in Kri Tvojega Sina, obenem pa tudi mojo dušo in telo, da se usmiliš mojih staršev in vseh tuj navzočih, vseh nesrečnih sužnjev cele Brazilije, kateri Te še ne poznajo in nikogar nimajo, ki bi jih učil spoznavati Tebe“.

Ko se približa čas sv. obhajila, jo napolni tako veselje, kakoršnega še ni doživela, tembolj ker ni pričakovala kaj takega. Prvi izmed vseh, ki pristopi k sv. obhajilu, je njen oče. Sree ji utripa močnejše od veselja in radosti.

Gospod Rodriguez, ginjen vsled hčerkinе pobožnosti, se je zvečer izpovedal in spravil z Bogom.

Nato pristopi k sv. obhajilu še njegova žena in kakor angelj se bliščeča Marija. Nato se zvrste sužnji popolnoma vdani in prepojeni s pobožnostjo srečnega trenutka, in prejmejo sv. obhajilo.

Duhovnik sam, ko zre ta lepi prizor, je ginjen do solza, ki mu rose oči. Pa še nekdo, ki se ni še mogel odločiti doslej, gleda več krasni prizor in je priča zadovoljnosti, katera

LISTEK

Angelj sužnjev.

(Braziljska povest.)

Rodriguez osupne. Slišal je namreč že nešteto krat imovite poštene in pobožne Braziljance, kateri so se imenovali sami sebe pobožne kristjane, da sta zakramenta sveta pokora in sv. Rešnje teio le za ženske. In res je bil on ves čas svojega življenja le enkrat pri sv. izpovedi, dan poroke. Tako je bila navada.

Vest mu je sicer gotovo večkrat očitala, da življenje, kakor ga živi on, da ne more živeti človek, ki se imenuje pobožen kristjan; toda stara navada — in pa bogataši, njegovi bližnji sosedje, pri katerih je hotel le kot pobožen veljati, so mu zadrževali večkrat premati sv. zakramente.

Marija ga zadene s svojo opazko naravnost v srce tako močno, da se mu zbudi vest znova in mu pretrese zaspano dušo; zlasti pa misel, da bi njega pobožnega katoličana prekrosili v pobožnosti sužnji in ga na ta način osramotili pred svetom.

Prvič v življenju sliši govoriti Marijo, kar mu ni po volji. Čelo se mu zmrača in zamišljeno z.e. predse v tla.

„Iti k sv. spovedi?“ izpregovori končno, „ne, dete moje, ne vem. Ali naj vsako nedeljo enega ali več sužnjev pustim prejemati sv. zakramente, treba je pomisliti, skoraj nemogoče“.

NOVJCE.

škofa Feretiča v znesku K 140.000. Nadalje je še javil, da niti krška niti tržaška škofija nimata na razpolago primernih duhovnikov za vodstvo zavoda ter da se je on v tem obziru obrnil na družbo duhovnikov Salezijancev, ki so se izjavili pripravljeni sprejeti vodstvo nameravanega zavoda. Ko so se odborniki še bolj natančno informirali o Salezijancih, so izjavili, da so pripravljeno pogajati se na tej podlagi. Nato so se vzele v pretres temeljne točke ustanovnega pisma in so si odborniki pridržali pravico, da pozneje poročajo o svojih sklepih.

Vendar je hotel odbor, predno je v tej stvari sklenil kaj definitivnega, prej slišati mnenje „odbora za zidanje dijaškega doma“. Sešli so se v ta namen dne 21. sept. 1908 v Divači člani istega odbora: predsednik Spinčič ter odborniki Anton Kalac, Dr. Laginja, Dr. Stanger in Dr. Trinajstič, ter soglasno zaključili stizlacijo ustanovnega pisma. Ista osnova je bila soglasno sprejeta tudi v odborovi seji podpornega društva dne 23. sept. 1908, ter bila že naslednjega dne predložena krškemu škofu dr. Mahničju.

S pismom dne 26. oktobra je presvetli biskup dr. Mahnič poslal odboru na posvetovanje in pretres punktacije pogojev stavljenih od Salezijancev. Ti pogoji so se priobčili tudi odboru za gradnjo konvikta, da jih preuči in dostavi svoje eventualne opazke. Odbor je pogoje natančno pregledal ter svoje zaključke predložil presv. škofu Dr. Mahničju s pismom iz dne 17. decembra 1908, v kojem je bila tudi izražena želja, da bi se sešli zanimani krogi na posvetovanje na Reki.

Dne 3. febr. 1909 so se res sešli na Reki presv. škof krški, nadzornik avstrijskih Salezijancev dr. Emanuel Manassero, bivajoč v Osviecinu na Poljskem, salezijanski duhovnik Alojzij Kovačič, ravnatelj salezijanskega zavoda v Rakovniku pri Ljubljani, dr. Trinajstič, predsednik podpornega društva, dalje predsednik odbora za gradnjo dijaškega doma Vjekoslav Spinčič in član istega odbora dr. Andrija Stanger. Po triurnem posvetovanju se je dosegel sporazum toliko glede ustanovnega pisma, kolikor glede dogovorov s Salezijanci. Na tem sestanku se je tudi določil zavodu naslov: „Dijaško vzgojevališče Dobrila-Feretiča“.

S pismom iz 20. febr. 1909 je priobčil presv. škof krški odboru spremembe, koje je predložil prevzv. g. škof tržaško koperski dr. Nagl v sporazumu s svojim konzistorijem. Sklepi odbora v zadevi teh sprememb so se prijavi krškemu škofu s pismom iz dne 24. marca 1909, v katerem se je ob enem predložilo, naj bi se vršil sestanek zanimancev v Trstu pri prevzv. g. škofu.

V smislu tega predloga se je vršilo v škofijski palači v Trstu dne 19. aprila posvetovanje, katerega so se udeležili prevzvišeni g. škof Nagl s kanonikom mons. Flego od strani tržaške škofije, presvetli škof dr. Mahnič od strani krške škofije, ter dr. Trinajstič in dr. Kurelič kot zastopnika dijaškega podpornega društva. Sklenili se je ves obseg osnovnega pisma, vendar si je prevzv. g. trž. škof pridržal, dati svoje konečno privoljenje še le po posvetovanju s svojim konzistorijem.

Ko so se pojasnile še nekatere potežkoče, je prijavil s pismom iz dne 14. junija t. l. mons. kanonik Peter Flego v imenu prevzv. g. škofa dr. Nagla, da se isti v sporazumu s svojim konzistorijem pridružuje redakciji ustanovnega pisma, kakor so se bili prej dogovorili.

Ustanovno pismo pazinskega konvikta v natančnem prevodu objavimo v prihodnji številki „Zarje“.

(Dalje prih.)

napolnjuje srca vseh obhajačev. — Za mogočnim zagrinjalom pri vratih skrit, kleči stari Scipio.

Tudi njega je vse to ganilo in nagrbnil, čil je obraz, pa premagal se je in ostal stari grešnik.

Kako so bili vsi zadovoljni in srečni, ko so prejeli zakrament sv. R. Telesa, je nemogoče popisati.

Presrečni so bili ubogi sužnji in pripoznali so svojemu gospodarju, ko jih obišče pri skupnem obedu rekoč:

„Lepšega dneva še pač nismo imeli, kakor je bil današnji“.

Tudi Mariji se zdi najlepši ta dan izmed vseh dni njenega življenja.

V.

Angela.

Določen je bil čas, ko so se smeli vračati sužnji od dela s polja in travnikov domov. Iz vrta, kjer so rastle lepe cvotlice, koraka precejšnja četa veselih delavcev. Med njimi je tudi zamorska deklica, katera navadno zastaja za drugimi, stopa zdaj na to stran ceste zdaj na ono in bere gozdne rože, katere povije v lep šopek.

V kratkem času ima v roki velik šop različnih braziljskih cvetic. Začne jih urejevati, povijati z bilkami in vpletavati različne liste.

Ta sužinja je Angela, ki se je še pred dnem časom pogovarjala s svojim bratom

n Vspored velike slavnosti ki jo priredi S. K. S. Z. v nedeljo dne 12. sept. t. l. pri sv. Ivanu pri Trstu v prostorih obrtnega društva pri cerkvi. 1. ob 9½: Cerkevni govor; č. g. Ukmar iz Trsta. 2. ob 10: Sv. maša; poje zbor svetoivanskega izobraževalnega društva. 3. ob 11. Pozdrav gostov; nato občni zbor S. K. S. Z. Predavanje č. g. Iv. Travna iz Ljubljane. O izobrazbi in izobraževalnih društvih. 5. ob 3.: Sv. blagoslov. 6. ob 4.: Mladenški tečaj: a) Fr. Terseglav: Ideal krščanskega mladenca. b) iur. Kovač: Naše naloge v kulturnem boju. c) V. Ravnikar: Nравnost mladine — prvi pogoj za obstanek naroda. 7) Nastop naraščaja telovadnega odseka Orel: a) rajalni nastop; b) proste vaje z zastavicami. Ljudska veselica z godbo, s petjem, tamburanjem, igro na dobitke, šaljivo pošto itd.

Pri telovadbi in veselici svira svetoivanska godba. — Vstopnina k veselici 40 stotink. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

n Pri slavnosti S. K. S. Z. sodelujejo dosedaj priglašena društva: Mešani zbor izobraževalnega društva pri sv. Ivanu, tamburaški zbor istega društva zbor bratovščine sv. Cirila in Metoda v Trstu, zbor izobr. društva v Dolini, v Boljuncu, v Predloki, mešani zbor pevskega društva „Sloga“ v Podpeču. Dalje pevski zbor tržaškega izobraževalnega društva in sicer s tremi komadi: Bijelovarac: Pjesma naša (mešan zbor), Kuret: Sloveniji (moški zbor), Ipavec: Slovenec sem (moški zbor).

n Č. g. dr. Krek nam javlja, da obžaluje, da se ne more udeležiti slavnosti S. K. S. Z. pri sv. Ivanu, ker je zadržan po drugih važnih opravkih.

n Odlična gosta. Kot gosta našega prevzv. g. škofa sta se nekaj časa mudila v Trstu mil. g. škof krški dr. Mahnič, ki se je vračal iz svojega oddiha na Tirolskem in iz ljubljanskega dijaškega sestanka preko Trsta v Istro, in presv. g. Miedia, nadškof in metropolit prizrenski na Turškem, ki je sedaj na potovanju v Rim. Nadškof Miedia je po rodu Albanec, svoje študije je absolviral v jezuitskem kolegiju v Skutari. Bil je na to nekaj časa župnik v Albaniji, potem pa je postal že v starosti 30 let škof v Sappa, ne da bi ga bili vprašali, če misli sprejeti ali ne. V Sappi je bil le malo časa, komaj je začel delovati, je že dobil iz Rima dva nova dekreta. Prvi ga je imenoval za titularnega nadškofa v Areopoli, drugi pa za pomožnega škofa v nadškofiji Skutari s pravico nasledovati na tem nadškofijskem sedežu. V Skutari je deloval samo tri leta in ko ni nihče pričakoval njegovega premeščanja, je dobil že četrti dekret, s katerim ga je propaganda imenovala za metropolita prizrenskega s sedežem v Uskubu na Turškem. Malo dni za tem je dobil še palium. V Uskubu ni mogel še odpotovati, ker se je moral prej podvreči neki operaciji, sedaj se pa odpravlja v Rim. — Prizrenska metropolija je bila že tretje leto brez pastirja. Tam so razmere zelo težavne, zato je imenovala propaganda moža, ki zasluži vsestransko zaupanje. V prizrenski nadškofiji je katoliška cerkev hudo preganjana od Turkov. Kristijani niso niti svojega življenja gotovi, še manj pa škof, ki ima take rekoč vedno vrv okoli vratu. Še pred nekoli meseci so Turki zažgali in popolnoma uničili eno krščansko vas in pri tem ubili več kot dvajset kristjanov, drugi so zbežali. Pregaňjanja trajajo še danes. Na tako težavno mesto želima mil. g. nadškofu veliko poguma in blagoslova božjega.

n Umrl je pretečeni petek na svojem domu v sv. Križu pri Litiji na Kranjskem v starosti 52 let veleč. g. Karol Miklavčič, duhovnik naše škofije. Pokojnik se je porodil istotam 9. okt. 1857 leta, v duhovnika je bil posvečen 6. junija

Kandido skrivoma v temni senci, in mu obljubila pomagati in sodelovati pri njegovih maščevalnih namerah.

Angela ni bila popačena docela in njeno srce je bilo spremljivo za vse dobro. Toda grdo ravnanje z sužnji, zaničevanje, ki so ga morali prenašati in trpeti, ji je zagrenilo življenje in jo napolnilo z studom in mržnjo do vseh svojih gospodarjev in tlačiteljev. Ali se je čuditi, ko bi se bila Angela v takih okoliščinah nagnjena k hudemu, udala svojim strastem? Le sreča zanjo, da jo je moral zapustiti njen brat, ki je natanko vplival na njo in je šel daleč v svet k tujemu gospodarju. Njega in zlobnih njegovih načrtov pa je zavzel mesto v podobi Marije svitel angelj miru. Njena neprecenljiva dobrota in ljubeznjivost sta rešili še pravočasno Angelino srce. Na Marijino priprošnjo je Angela večkrat opravljala dela sobarice in tako imela priliko občevati pogostokrat z mlado gospodinjo. Iz njenih ust ni slišala nikdar kaj slabega, pač pa veliko dobrega. Vse želje po maščevanju so jo zapustile in pripravljena je bila storiti Mariji vse.

Šopek je bil gotov in zelo zelo lep. Angela sama se ga je veselila. Ž njim je hitela k Mariji.

„Gospodična“, ji reče, „prav rada vas imam“, in ji pomoli s svojo črno roko lepi šopek.

Marija ga prijazno sprejme. „O ta je res lep“, vzklikne radostno in ogleduje lepe barve ter se divi lepi razvrstitvi cvetic, med katere so lepo vpleteni zeleni listi.

„Ali si ga sama napravila?“

1884. Služboval je kot kaplan v Pazinu, v Rujanu in Škodnju, potem pa več let kot župnik v Žminju. Tu si je tudi nakopal bolezen, vsled katere je moral še mlad stopiti v pokoj. Naj počiva v miru!

n Monsignoru Martellanu se je zdravstveno stanje zopet poslabšalo in se priporoča sobratom v molitev.

n Štiridesetletnico nove maše je praznoval na praznik Marijinega rojstva in sicer prav na tistem preč. monsignor Anton Lupetina, župnik pri Starem sv. Antonu v Trstu. Prečastitemu jubilarju kličemo iz srca: Ad multos annos! — Štiridesetletnico mašništva sta obhajala te dni tudi veleč. gospod Jožef Omerš, župnik v Sežani in veleč. gospod Jožef Flegar, župnik v Sušnjavi in Istri. Obema gospodoma, ki že toliko let delujeta v vinogradu Gospodovem, prav pristočno čestitamo in kličemo: Na mnoga leta!

n Shod svobodomislecev v Ljubljani. Na drugem mestu omenjamo, da se je vršil v Ljubljani pretečeno nedeljo shod slov. svobodomislecev. Kakor poroča ljubljanski „Slovenec“, je bil ta shod pravi teater. „Svobodomisleci“ so zahtevali od vsakega, ki je hotel priti na njihov shod, da mora povedati svoje ime in priimek ter odkod da je. Lepa svoboda! Med drugimi so sprejeli tudi te resolucije: I. Član svobodne misli je lahko vsakdo brez razlike stanu in konfesije (Gospodje svobodomisleci bi morali pač natančneje razložiti, kako to umevajo). II. Svobodna misel stremi za tem, da kolikor mogoče izpolni svoje (protiversko) delovanje, zlasti na Slovenskem. III. Svobodna misel hoče pomagati svojim članom do popolne svobode vesti. — Malo je manjkalo, da se niso na shodu stekli. Liberalci so očitali radikalcem, ti pa liberalcem nedoslednost in neznačajnost. „Falili“ niso ne eni ne drugi. Med udeleženci je bilo menda največ študentov. Hoteli so uporabiti ta shod za paralizirati utis, ki ga je napravil na Slovensko javnost (ne izvzemši liberalce) shod katoliških dijakov. Pa to se jim ni posrečilo, pač pa so se osmešili in pred slovenskim ljudstvom razkrinkali kot brezverci. — Sploh pa nas ta komedija, ki ne bo pustila v zdravem slovenskem narodu sledov, malo zanima in bi ne pisali o teh ljudeh, ki so zatajili Boga, in tudi krščanstvo, ki se zavzemajo za svobodno šolo in razporoko, ki se hočejo dati po smrti sežigati kakor krepana mrhovina, ako bi se ne bila udeležila tega shoda tudi slovenska učiteljica iz Škodnja, Marica Gregorič, ki je bila celo izvoljena za predsednico shodu. To je škandal, h kateremu ne moremo in nečemo molčati. Ne opozarjamo na razne paragrafe, ne sklicujemo se na naredbe in prisege, ampak vprašamo samo kompetentno šolsko oblast, da-li smatra še za sposobno kot učiteljico na javni ljudski šoli, katera mora vzgajati v versko-nravnem duhu, osebo, katera predseduje shodu svobodomislecev, ki zametujejo in pobijajo vzgojo, kakoršno zahteva državna postava. Ta nastop ljudsko-šolske učiteljice izziva od naše strani tak odpor, da povemo gospodu šolskemu nadzorniku, da ne bomo mirovali, dokler se ne da zadoščanja državnih postavi. Duhovščino tržaškega in openskega dekanata pa prosimo, da zavzema na prihodnji dekanijski konferenci odločno stališče proti temu nastopu učiteljice Gregorič.

n Shod svobodomislecev, žal slovenske krvi, se je vršil minolo nedeljo v Ljubljani. Tem povodom je izdal ljubljanski knezoškof na vernike svoje škofije sledeči pastirski list: Prežalostnega srca Vam moram poročati o groznem zločinu, ki se ravno danes 5. septembra vrši v beli Ljubljani. Pa kaj se godi? Za današnji dan so napovedali svoj shod v Ljubljani „svobodomisleci“, ki v svojem listu hujskajo za odpad od katoliške Cerkve, grde našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa

„Da, gospodična, sama sem ga naredila, in če je vam ljubo, naredim jih še več, pa še lepše“.

„Hvala, ljuba Angela. Res, prav dopade mi ta šopek in dati ga hočem v kozarec mrzle vode, da ostane dalj časa svež meni v veselje. Kako pa Angela si zdaj srečna in zadovoljna?“

„Da, gospodična, sedaj sem srečna. Imela sem mater, sestro in dva brata, pa zelo trdega gospodarja. Večkrat sem morala gledati, kako grdo je ravnal z mojo materjo in jo pretepaval; kako so privezovali k stebrom moja brata in jih bičali, da jima je kri kar curkoma lila po hrbtu. Kričala sta in se zvičala v bolečinah, kakor mali črvček, ki stopi človek nanj. Nisem mogla gledati, šla sem vselej v stran v kak skrit kot in bridko jokala.“

Pozneje je nas prodal, prvo mojo mater — in ta ločitev me je hudo bolela — potem sestro in brata, vsakega drugemu gospodarju, in končno mene in pa najstarejšega brata Kandido gospodu Rodriguezu. Ločena sem bila od svojih drazih in mnogo jokala. Takrat še nisem vedela ničesar o ljubem Bogu o detetu Jezusu, ki tudi nas zamorec ljubi, ničesar o Devici Mariji, naši materi. Tudi o nebesih ne, kamor pridem, če delam dobro in vse težave voljno prenašam iz ljubezni do Boga, tam se pa večno v družbi angeljev in svetnikov veselim. Sedaj pa vem vse; naučili ste nas vi, dobra gospodična, srečna in zadovoljna sem zdaj. Vse, kar delam, delam iz ljubezni in ne tožim, če mi ni kaj prav. O, da bi moja mati, brata in sestra vse to vedeli, srečni bi bili kot jaz. Vsak dan molim

in prosim ljubega Boga, da bi jim dal tako dobro gospodinjo, kakor jo imam jaz“.

Še nikdar doslej ji ni Angela tako odkrito razodela svojega srca — znak popolne vdanosti

Močno je ginjena Marija. Jasne so ji bridkosti in trpljenje, ki ga morajo prenašati in trpeti sužnji.

Le misel, vsaj nekaterim izmed njih pomagati, jih storiti srečne in zadovoljne, jo navdaja z sladko tolažbo. Oči so ji polne solza, ko se ji še enkrat lepo zahvali, potem pa hiti vesela domov, kakor bi bila kraljica vse Brazilije.

Šopek postavi pred podobo Brezmadežne, kateri je v boleznih obljubila zavzeti se ubogih sužnjev, in nato odide v najzadnjo sobo. Tu dobi očeta in mater v živahnem razgovoru. Pogovarjata se o edini hčerki; vendar pa umolkmeta, ko ona vstopi. Veselje na njenem obrazu pa vzbudi pozornost v obeh.

V kotu na majhni mizici je stala pletenica z Marijinim ročnim delom; hoče jo vzeti in postaviti drugam. Poleg nje je pa ležal tudi pregronjen časopis. Marija ni brala navadno časopisov; ko ga pa prime danes v roko, da ga položi na stran, jo nenadoma zbode nekaj v oči, prime ga zopet v roko in bere. — Gotovo je slučajno našla, kar jo zanima.

Oče in mati jo pa resno opazujeta.

(Dalje prihodnjič.)

in taje samega osebnega Boga, Stvarnika nebes in zemlje.

Pridobivati ljudi in jih združevati v strasten boj proti katoliški Cerkvi, proti Jezusu Kristusu in proti Bogu je namen tega shoda. Ali ni ta zarota zoper Boga grozen zločin? In vendar ga državne postave dopuščajo.

Upam, da se tega zločinskega dejanja ne bo udeležilo mnogo Slovencev, prepričan sem, da ta zarota med Slovenci ne dobi privržencev, ampak se bodo vsi z gnusom od nje obrnili in jo zatrli, vendar se pa bojim, da se vsaj nekateri zapeljujejo, se shoda udeležijo, njegove sklepe odobre in se s tem sami iz katoliške Cerkve izobčijo. Gotovo je pa ta shod sam neizrekljivo razžaljenje večnega Boga in izredno veliko javno pohujšanje.

Obžalujemo nesrečne zaslepljenice, ki shod sklicujejo, ki bodo na shodu govorili ali se shoda udeležili; obžalujemo posebno nesrečne stariše, katerih sinovi so tako globoko zabredli, da ne le sami taje Boga in vse Božje razodenje, ampak v svoji hudobiji še druge zapeljujejo in v globoki prepad za seboj potegujejo obžalujemo jih in molimo zanje, da bi se jih Bog usmilil in bi se od zmote zopet povrnili k resnici, od črne tmine k svetlobi spoznanja Božjega. Dajmo pa tudi Bogu in Gospodu Jezusu Kristusu za zasramovanje in žaljenje današnjega dneva kar največje zadoščanje. Zato določim:

Danes popoldne naj se po krščanskem nauku molí žalostni del svetega rožnega venca in litanije na čast presv. Sreč Jezusovemu z dotičnimi molitvami.

K tej zadostilni pobožnosti nujno vabim vse vernike: može in mladeniče, žene, dekleta in otroke. Udeležite se je danes popoldne mnogoštevilno!

Blagoslov Božji naj pride nad Vas in naj nad Vami vedno ostane. Amen.

V Ljubljani, 5. septembra 1909.

+ Anton Bonaventura, škof.

Ta pastirski list, ki priča o neustrašenem apostolskem pogumu ljubljanskega knezoškofa, se je moral prečitati minolo nedeljo po vseh cerkvah ljubljanske škofije, in sicer pri dopoldanski službi božji. Proti svobodomiselnim propagandi ne bomo mogli nikdar preveč storiti. Nevarnost, ki preti od te strani, je res velika, večja, kakor se splošno sodi. Ta zločinska akcija zahteva od naše strani protiakcijo krepke molitve in krepkega dela na polju katoliške izobrazbe.

n Na Goriške je boj za deželnozborske volitve, ki se začnejo 26. sept. v polnem razvoju. Kandidate je pa dosedaj proglasila le agrarna stranka in sicer so kandidatje: dr. Franko, Križnič in Al. Štrekelj za splošno kurijo. Mi seveda želimo, da bi zmagali na vsej črti kandidatje S. L. S. A za to je treba razun delavnosti - edinosti. Naše skromno mnenje je, da se dajo z lahkoto poravnati, zlasti v oči gled važnemu trenutku, nespornumljenja, ki so nastala v stranki, ker ni treba nobeni struji nič žrtvovati na načelih. Po pravici povemo pa tudi, da se nam čudno zdi zakaj se ne bi pustilo mladih, agilnih močij k vodstvu, da se jim da prilika, pokazati svoje zmožnosti.

n Na Ciril-Methodovi šoli v Trstu je namesčen za učitelja Franc Kos, pristaš „Svobodne šole“. Dosedaj je deloval v Grosupljem na Dolenskem, kjer je ustanovil Ciril-Methodovo podružnico. Krščanstvo je zanj premagano stališče. Lep učitelj to!

Na novoustanovljeni dekliski šoli v ulici Acquedotto je družbeno vodstvo imenovalo za voditeljico gospo Miro Engelmannovo, za učiteljico pa gospici Emo Zamejševu in Rožo Golijevo.

n V narodni-delavski organizaciji vre. Podpredsednik Jaklič je menda že na več zborovanjih provzročil nemire. Mož se rad opije in potem izzove skandale. Pretečeno nedeljo je priredila N. D. O. izlet v Ajdovščino. Na shodu

in prosim ljubega Boga, da bi jim dal tako dobro gospodinjo, kakor jo imam jaz“.

Še nikdar doslej ji ni Angela tako odkrito razodela svojega srca — znak popolne vdanosti

Močno je ginjena Marija. Jasne so ji bridkosti in trpljenje, ki ga morajo prenašati in trpeti sužnji.

Le misel, vsaj nekaterim izmed njih pomagati, jih storiti srečne in zadovoljne, jo navdaja z sladko tolažbo. Oči so ji polne solza, ko se ji še enkrat lepo zahvali, potem pa hiti vesela domov, kakor bi bila kraljica vse Brazilije.

Šopek postavi pred podobo Brezmadežne, kateri je v boleznih obljubila zavzeti se ubogih sužnjev, in nato odide v najzadnjo sobo. Tu dobi očeta in mater v živahnem razgovoru. Pogovarjata se o edini hčerki; vendar pa umolkmeta, ko ona vstopi. Veselje na njenem obrazu pa vzbudi pozornost v obeh.

V kotu na majhni mizici je stala pletenica z Marijinim ročnim delom; hoče jo vzeti in postaviti drugam. Poleg nje je pa ležal tudi pregronjen časopis. Marija ni brala navadno časopisov; ko ga pa prime danes v roko, da ga položi na stran, jo nenadoma zbode nekaj v oči, prime ga zopet v roko in bere. — Gotovo je slučajno našla, kar jo zanima.

Oče in mati jo pa resno opazujeta.

(Dalje prihodnjič.)

je pa pijani podpredsednik Jaklič tako nastopil, da so ga morali potisniti iz odra. Slišimo, da je izgubil „podpredsedniško“ saržo.

n Doslednost „Edinosti“. Torčova št. „Edinosti“ je v dopisu iz Rojana pod naslovom: „Župnik proti kaplanu“ poleg raznih neresnic, izrazila tudi resnico, da se je rojansko ljudstvo težko ločilo od g. kaplana Križmana. Nič novega za onega ki pozna naše slovensko ljudstvo, kako vzljubi svoje duhovnike, posebno delavne. Isto sta izražala tudi dopisa iz Rojana in iz Tinjana, ki smo jih v zadnji številki „Zarje“ radi priobčili. Taka je in bo ljudska duša, tu se ne da nič spremeniti; zgubo, bodisi smrt ali premeščenje svojih dušnih pastirjev čuti vsakokrat nekam britko. To je pa perfidno in hudobno trditi, da je bil g. kaplan v plačilo za svojo delavnost premeščen iz Rojana! Kako in zakaj premešča škof svoje duhovnike, tega ne gre praviti v uredništvo „Edinosti“, v uredništvo „Zarje“ pa tudi ne. Toda trezen in pravičen človek ve, da škof ne skrbi samo za eno župnijo, ampak za celo škofijo. Zato mora premeščenja tako urediti, kakor je bolje za celo škofijo, ne samo za kako posamezno župnijo. O takih stvarih ne more soditi nihče, kakor le tisti, ki ima pregled čez vse in skrbi za vse, in ta je škof. Hudobija je očitati kaj škofu radi premeščenja tega ali onega duhovnika, saj je vsako premeščenje ob enem tudi novo nameščenje v drugem kraju in kar se tu obžaluje kot zguba, se drugod hvali kot dobiček. Isti škof, ki je dal, je tudi vzela; peč je bil dober, ko je dal, mar sedaj ni, ko za potrebo vzame, da drugod da? — In res se „dosledna“ „Edinost“ sama bije pozobeh. V isti številki, v kateri očita škofu, da je č. g. Križman v plačilo za njegovo delavnost premeščen iz Rojana, v isti številki se čita na zadnji strani v notici „Iz Istre“, da je prevzvišeni g. škof poslal v Osp. č. g. Piščanca in kako ga je ljudstvo v navdušenjem sprejelo. Sami ste torej primorani priznati, da škof z nameščenjem svoje duhovščine skrbi za naše ljudstvo. Čemu torej ono hudobno očitanje? Več doslednosti in manj hudobije!

n Bogokletstvo. Minolo nedeljo popoldne so priredili „Sokol“ v Št. Andrežu pri Gorici svojo veselico. Bili so zjutraj v nemali skrbi, bo li možno držati veselico, ker je kazalo vreme na dež. Nekateri je to precej jezilo. Eden navzočih pa, in bil je najbolj „napreden“ v Št. Andrežu, si je upal izustiti grozno bogokletstvo. V družbi več ljudi je rekel: „O...a, Boga ustreli, če bo popoldne dež!“ Sram nas je, da se med Slovenci najdejo taki bogokletneži. To kaj lepo diši po sokolski omiki in morali.

n V škofijski konvikt je bilo sprejetih 7 dijakov med 30 prosilci. Pri tolikem številu prosilcev in tako pičlem številu prostih mest se morejo upoštevat samo najboljši dijaki, srednji in slabši ne pridejo v poštev.

n Na Gradu pri Mirnu se bo obhajal vsakoletni glavni shod na kvaternico dne 19. t. m. v naslednjem redu: Sobota na predvečer ob 5½ pop. blagoslov; nedeljo praznik žalostne Matere Božje ob 5½ zjutraj cerkveni govor, sv. maša pred Izpostavljenim Sv. R. T. — ob 7½ in 8½ tihi sv. maši; ob 9½ govor na to slovesna sv. maša, katero bo daroval prečastiti monsignor Jan. Lukežič — ob 3. pop. sv. križev pot ob cesti na Grad, ob 4. blagoslov.

n Na Gradu pri Mirnu je bilo ob prazniku rojstva Marije ta teden veliko romarjev iz tržaške okolice in bližnje Istre.

n Vpisovanje otrok v pripravnico v Trstu, ulica S. Francesco d' Assisi 25 se vrši za nove učence dne 14. predpoludne, za učence II. razreda pa dne 15. — Na Proseku se vpisuje dne 17. po sv. maši.

n Slovensko učiteljske bo skoro gotovo s početkom tega šolskega leta premeščen iz Kopra v Gorico. Italijani se na to zelo jeze, pa jim ne bo nič pomagalo. Koper res ni primeren kraj za tak slovenski zavod.

n Društvo „Lega monarchica“. Nameštništvo v Trstu je odobrilo z odlokom iz dne 18. avgusta t. l. novo društvo „Lega monarchica“ s sedežem v Trstu. Pravila tega društva pravijo, da namerava društvo utrjevati v Trstu in južnih deželah avstrijskega in dinastičnega duha, ter dvigniti v južnih deželah moralno in gmotno blagostanje. Društvo ni politično. Naperjeno je pač proti iredentistični struji, ki se posebno tu v Trstu tako lepo razvita.

n Hrvatska realna gimnazija v Voloskem dobi za ravnatelja g. Ivana Rabarja, ki je bil dosedaj ravnatelj srednje šole v Osijeku. Pounk se začne s početkom tega šolskega leta.

Srebrna poroka avstrijskega krvnika. Te dni je praznoval avstrijski krvnik Jožef Lang petindvajsetletnico svoje poroke z gospo Franciško. Marsikateremu se bo čudno zdela, kako je možno bit soproga takega človeka, ki ljudi obesa. Vendar je treba pomisliti, da g. Lang ni tako strašen človek, kakor bi si kdo mislil. To je vpluden mož, krepke postave, star nekaj nad petdeset let. Svoj grozen posel opravlja še le zadnjih devet let. Prej je bil lastnik kavarne na Semeringu pri Dunaju ter podpredsednik in pozneje predsednik nekaterih telovadnih odsekov. Res je sicer kot, krvnik obesil že marsikatega obsojenca, je pa tudi od druge strani že veliko ljudem rešil življenje. Kot ognjegasec je pomagal že pri 405 požarih in v več kot tisoč slučajih pomagal rešiti človeško življenje. Zato ni čuda, če ima tudi avstrijski krvnik svoje častilce, ki so mu k njegovi srebrni poroki čestitali in donesli veliko darov za društvo njevovih prostovolnih ognjegasev.

n Vspehi zrakoplovstva. Nemški zrakoplovec grof Zeppelin je postal res slaven mož. Minolo nedeljo je srečno svršil svojo dosedaj najdaljšo vožnjo po zraku. Preletel je dolgo pot od bodenskega jezera v Berlin, ki meri nad 800 kilo-

metrov, torej več kot dvakrat toliko, kakor znaša zračna črta Trst—Dunaj. V Berlinu ga je pričakoval navdušeni nemški cesar z vsemi princji in ogromna množica ljudstva od blizu in daleč, pravijo, da je bilo ta dan na Zeppelina čakalo okoli tri milijone ljudi. Predno se je spustil zrakoplovec na tla, je obvozil mesto Berlin v velikem kolobarju, da pokaže kako dober in vodljiv je njegov zrakoplov. Ko je izstopil Zeppelin iz ladije letalnega stroja, mu je segel v roko cesar sam in mu čestital, množica pa je navdušeno pela: „Deutschland über alles“ (Nemčija nad vse). V cesarjevem avtomobilu in ob vladarjevi desnici se je peljal Zeppelin nato po mestu vseh strani burno pozdravljen. Po slavnostnem obedu pri cesarski mizi, se je Zeppelin zopet odpeljal proti bodenskemu jezeru, pa ne s svojim balonom, ampak po železnici, vodstvo zrakoplova pa je prepustil svojemu inženirju Dürju. Zeppelin je nameraval svojo iznajdbo pokazati tudi avstrijskemu cesarju ob bodenskem jezeru, vendar mu to ni bilo možno, ker se je zrakoplov na poti nekoliko pokvaril in zakasnili. — Na vsak način so to že veliki uspehi zrakoplovstva in Nemci so res lahko ponosni na svojega Zeppelina.

n Občinski zastop v Gradiški je imenoval poslanca Furlanije Monsignorja Faidutti-a in dr. Bugatto častnima občanoma Gradiške. To odlikovanje ima svoj povod v tem, ker sta se rečena poslanca trudila, da pride laško učiteljske v Gradiško. Laški liberalci so silno hudi radi tega, liberalni župan Finetti v Gradiški je kar odstopil, oni bi bili imeli učiteljske rajši v Gorici. Pa ni šlo... liberalci nimajo več one moči, ki so jo imeli. Fumius Troes, kaj ne?

n Dve istrski italijanski občini sta prišli v izključno katoliške roke. Prva taka občina je bila Isola, njenemu zgledu pa je sledila s prvim septembrom občina Valle. V obeh krajih je največ pripomogla k temu delavnost dotičnih duhovnikov.

n Mesto odpovedanega avstrijskega kat. shoda nameravajo sklicati avstrijski nemški katoličani v jeseni nemški avstrijski katoliški shod na Dunaju ali v Solnogradu.

n Slomškova Zveza, ki je zveza slovenskih krščansko mislečih učiteljev je imela dne 2. t. m. svoj VI. redni občni zbor na Brezjah. Udeležencev je bilo do 400, med temi je bilo 250 učiteljev, 50 pa jih je poslalo brzojavne pozdrave. Ve. Ce pomislimo, da je bilo v „Slomškovi zvezi“ pred šestimi leti pri drugem občnem zboru samo pet učiteljev in da jih je sedaj že nad 300, se moramo res veseliti tega lepega in tolažljivega napredka našega katoliškega učiteljsstva. Povsem razumljiva je ona jeza, ki si jo skušajo nasprotniki hladiti nad temi značajnimi možmi, s tem, da jih po svojem umazanem časopisju blatijo dan za dnem. Predavanja ravnatelja dr. Bežjaka in nadučitelja Gregarja so bila posebno zanimiva. Brezje so bile vse v zastavah in gromeli so topiči.

n Najnovejšo mašno liturgijo je iznašla „Edinost“ v svoji številki 240. Do zdaj smo mislili, da njena pobožnost sega le tako daleč, da se zanima le za jezik v cerkvi (seveda gospodje liberalci bi ostali v kavarni, tudi ko bi se po vsem svetu maševalo slovenski), zdaj pa vidimo, da zna spreminjati tudi obred svete maše.

Neki H. H. (nekdo je izgovoril te besede kakor haha!) nam pripoveduje žalostno (res „žalostno“) zgodbo iz šentroske fare: Študent Nace, čigar simpatija je bila Anka, je šel za duhovnika, ona pa se je poročila z učiteljem. — „Po štirih letih pa je pel Nace novo mašo..... Ves bled in z udanim nasmehljajem je stal Nace pred oltarjem... Čudno je bilo Nacetu pri srečanju: bilo mu je da bi se sklonil na oltar in razjokal.....“ To je naravnost klasična podoba novomašnika, ki bi se razjokal radi Anke; tak gospod nunc bi bil dober za liberalno falango. Ko človek čita to najnovejšo prozo „Edinosti“, bi se res sklonil nad mizo in..... razjokal.

„In ko je dovršila maša, tedaj se je okrenil, razprostrl roke in proseče je zvenel njegov glas po prostrani cerkvi:

„Pax domini sit semper vobiscum!“ To je pa najnovejša liturgija. „Pax Domini“ po maši duhovnik se je okrenil (!) razprostrl roke (!)..... profesorji liturgije pojte se skrit pred „Edinostjo“

Radovedni smo kolikrat, je bil pisatelj pri maši, da pozna tako izvrstno liturgijo. Sicer pa je „Edinost“ pri vsej svoji sovražnosti proti latinščini napisala še precej dobro „Pax domini itd.“ (Domini se piše raje z veliko črko!) Le čudno, da ni zapisala odgovora: Et cum spiritu tuo. Seveda po dovršeni maši..... se ji je zdela čudno in za to ga je izpustila „In tedaj se je pri kropilniku sklonila Anka, vsa v črno oblečena, k svoji triletni hčerki in zavzdihnila, na koru pa je zaigral učitelj..... In vaščani so prosili s sklenjenimi rokami „O Bog, bodi nam milostljiv!“

S temi besedami konča ta žalostna zgodba; lepši si pisatelj ni mogel izbrati: da to pravimo i mi: „O Bog, bodi nam milostljiv..... ko bomo morali čitati podlistke „Edinosti“.

Pripomba uredništva. „Edinost“ hvali v pripombi svojega pisatelja kot talent, seveda če kdo slika duhovnika v „interesantni“ luči, je že talent. Kaj porečejo k temu oni dobri katoličani, ki menijo da je „Edinost“ še katoliški list?..... O Bog, bodi jim milostljiv.....!

n Oproščena morilka. — V pond. so ljubljanski porotniki oprostili 45letno Rezo Kopač rojeno Kavka izjhana, ki je 18. junija t. l. obleko svojega na prostem spavajočega moža polila s petrolejem in jo potem zažgala, kar je prizadelo nesrečnemu možu toliko in tako močnih opeklin, da je že drugi dan v strašnih mukah izdajal svojo dušo. Pokojni Janez Kopač

je bil cerkovnik pri Sv. Nikolaju na Golopeču. Mož in žena sta bila vdana žganjepitju in sta bila drug na drugega ljubosumna. Mož, bolj opravičeno nego žena, zato pa jo je večkrat hudo pretepal. Dne 17. junija jo je zopet hudo naklestil in da se je maščevala nad tem, storila je to, kar smo zgoraj povedali. Obtoženka je vse priznala in vendar je bila pred porotnim sodiščem v Ljubljani včeraj oproščena, ker so porotniki dodatno vprašanje, ako je žena storila zločin v duševni zmedenosti, potrdili.

n Grof Zeppelin na Dunaju. Slavni nemški zrakoplovec grof Zeppelin, ki je preplul daljno pot od bodenskega jezera v Berlin po zraku, ni mogel pokazati svojega zrakoplova našemu cesarju, ker se mu je bil zrakoplov na potu iz Berlina pokvaril. Sedaj zatrjujejo, da je naš cesar pogumnega zrakoplovca povabil, naj prileti s svojim zrakoplovom prihodno pomlad na Dunaj. Za to vožnjo, ki jo je Zeppelin baje že obljubil, misli porabiti nov zrakoplov „Zeppelin IV“, ki se pravkar izdeluje.

n Severni tečaj odkrit. Kar so učenjaki toliko želeli, da bi se našla ona točka naše zemlje, kjer konča na severu njena ost, krog katere se suče naš svet, se je sedaj vendar le posrečilo. Amerikanskemu raziskovalcu Cooku, ki se te dni vrača iz svojega potovanja na sever, se je, kakor vse kaže posrečilo priti na severni tečaj. Za to pot je porabil celo leto, in sicer tri mesece tja, devet mesecev pa nazaj. Cook pripoveduje, da se je imel na potu boriti z največjimi težavami radi hudega mraza in radi pomanjkanja hrane. Na severni tečaj da je prišel dne 21. aprila 1908 ob sedmi uri zjutraj in da je ostal tam dva dni. Med tem časom je izvršil najvažnejša znanstvena mirjenja. Temperatura je bila 38 stopinj pod ničlo. Seveda, vzhoda in zapada ni imel seveda na nobeno stran, ker je bil povsod odprt pogled le na jug. Pogumni raziskovec pravi, da se mu je posrečilo le radi tega priti na severni tečaj, ker je porabil vse najnovejše skušnje, ki si jih je bil pridobil na prejšnjih daljnih vožnjah v kraje ledenega morja. Na svojem zadnjem potovanju se je posluževal Eskimov, ki bivajo na skrajnem severu in imajo jako izurjene pse. Ker je bilo vse morje zmrznjeno in ni bilo nikjer razpok, je bilo prodiranje proti severu toliko ložje. Na eni severnih pokrajin je Cook prezimil tako, da je izkopal za se in za svoje spremljevalce globoko jamo v zemljo, da se tako obvaruje hudega mraza. V tej jami je prebil dolge mesece, v katerih ni solnce nikoli izšlo. Če bi se bil vstavil na severnem tečaju, pa bi imel vse leto en sam dan in eno noč. Tam je namreč šest mesecev dan, in šest mesecev noč. — Na severnem tečaju je Cook razvil ameriškano zastavo. Sedaj se po velikih svetovnih časnikih pripravljajo, čegave da bodo te novo najdene dežele. Naj bodo že tega al onega, saj itak ne more skoro nihče do njih. Cook je priplul s svojim parnikom že v Kodanij na Dansko in se popelje kmalu zopet v svojo domovino severno Ameriko.

Iz okolice.

n Iz Barkovelj. (Odlična gosta). Te dni se je mudil v Trstu krčki biskup dr. Mahnič kot gost našega prevzvišenega škofa. Bil je na odmoru na Tirolskem, da si utrdi od napora oslabiljeno zdravje. Na povratku se je nekoliko dni ustavil na Kranjskem, kjer se je udeležil tudi komerza katol. dijaškega društva v Ljubljani ter je tam se svojim iz srca izvirajočim in v srca segajočim slovenskim in hrvaškim nagovorom navdušil zbrano dijaštvo za krščanske ideale. — V pondeljek je napravil z našim prevzv. g. škofom izlet sem v našo riviero v Barkovlje, da obiše tukajšnjega g. župnika, svojeg sošoleca in deželana. Iz Trsta se je podal v Istro, da bi končno rešil toliko potrebno vprašanje radi dijaškega konvikta v Pazinu.

n Iz Opčin nam poročajo: Kar je bila tu pri nas znana sokolska slavnost posebno pa kar so tržaški bogovi ustanovili tu na Opčinah odsek tržaškega Sokola, opažamo mi slovenski stariši z žalostjo, kako se naša mladina s temi sokolskimi prireditvami samo „razmaliči“, kakor pravimo mi po domače. Nekaj študentov plesalske tržaške sorte, med njimi tudi nekaj precej faliranih mladeničev, to so generali, ki zbirajo krog sebe openske dečke kot naraščaj za sokolske vrste. Nabrali so jih precej, ker so žal nekateri stariši na Opčinah tako kratkovidni, da prepučajo svoje otroke pod tak komando. Včasih se uri ta sokolski naraščaj v Malalanovem skladišču pri pokopališču, včasih na prostem tam kje v bližini, pa tudi na male izlete se že upa ta drobiž. Predzadnjo nedeljo sem jih srečal še po osmi uri v temni noči prihajati po sezanski cesti proti Opčinam. Zdi se, da jih bodo njih študentovski voditelji že rano pričuli tiste poti, po kateri sami najraje hodijo in ki se imenuje krokanje. Pa ko bi bilo tem svobodomišelnim dijakom samo za telovadbo, bi ne bilo tako hudo. Toda to ne gre nam bolj trezno mislečim openskim starišem v glavo, kako da so ti bankerotni študentje kar tako čez noč postali taki apostoli mladine in kje so se navžili tako salezijanskega duha, da ne morejo kar nič več mirovati in morajo za vsako ceno zbirati krog sebe možo mladino. To se mora pač vsakemu, ki še misli s svojo glavo in ne z glavo tržaške „Edinosti“ zdeti zelo sumljivo. No jaz imam to uganko že popolnoma rešeno pred seboj, kar sem slišal iz ust čisto nedoraslega fantiča v spodnjem delu vasi: „Ko bomo mi ratali bolj veliki, bomo tudi mi sokolski, potle nam ne bo

treba jiti nek maši ne k spovdi“. Od kod je slišal ta fantič to sokolsko lastnost, da se tam ne gre ne k maši ne k spovedi, ako ne iz ust kakega svojega starejšega tovariša, ki že spada v sokolski naraščaj in ki se tam poleg telovadbe že sedaj pridno uči sokolskega katekizma, ki pravi, da ni treba iti ne k maši ne k spovedi? Jaz, ki sem tudi oče par otrok, jih gotovo ne dam k Sokolom v šolo, previsoko cenim krščansko vzgojo, ki sem jo jim do sedaj nudil z veliko skrbjo. Pa tudi nekateri drugi openski stariši imajo svoje pomisleke, ko vidijo to „maličenje“ naše mladine. Tako je nek pameten oče zapretil svojemu sinu, ki zahaja že v srednje šole, da ga raje spoka od hiše, kakor da bi ga pustil stopiti v sokolsko organizacijo. Rod pametnih ljudi — hvala Bogu — vendar še ni povsem izumrl. Dobri stariši želijo imeti svoje otroke v zanesljivih in vseskozi poštenih krščanskih rokah, drugim jih ne pripučajo. Skrajna potreba je tu pri nas, da se prične zbirati mladina v katoliška društva, sicer bomo morali v nedavnem času „po toči zvoniti“.

Iz Istre.

n V Dekanah ustanove dne 19. t. m. liberalni dijaki organizirani v ferialnem društvu „Istra“ novo ljudsko knjižico povodom 40-letnice tamošnjega pevskega in bralnega društva „Čitalnica“. Pozor!

Narodno gospodarstvo.

Odpošiljanje grozdja. — Bliža se čas, bo bode grozdje dozorevalo in se je bode začelo pošiljati na razne kraje. Da pa dospe grozdje zdravo in lepo na določen kraj, treba je je dobro spraviti v košarice ali jerbese.

Grozdje, katero hočemo odposlati, mora biti zdravo in čisto. Ono grozdje, ki je umazano ker je ležalo na zemlji ni nikakor sposobno za pošiljanje. Grozdi ne smejo biti veliki. Najbolj pripravi za odpošiljanje so rahli grozdi in srednji, ker se s takimi grozdi najlažje zamaši vsaka praznina v košari ali v jerbasu in to je glavni pogoj, ako hočemo, da pride grozdje zdravo in čisto na kraj pošiljanja, ker se jagode ne ločijo od petelj in se ne zmeneajo, dočim se v nasprotnem slučaju to vedno zgodi.

Grozdje moramo brati v lepem in suhem vremenu. Mokra ali vlažna grozdje postane v košarah ali jerbasih že drugi dan plesnivo in ako bi tudi tega ne bilo ni moko in vlažna grozdje za oko lepo.

Pri trganju grozdov treba gledati na to, da se ne prijema grozdov s celo roko in da se ne izbriše z jagod oni prah. Pač pa je treba prijeti petljo s prsti in tako grozd odrezati od trte, kajti ako se oni prah izbriše z jagod postane ves grozd svetel, kar ni okusno. Vsak grozd treba pregledati in se prepričati, da so vse jagode na njem zdrave. Vse nezdrave ali gnjile jagode treba s škarjami očistiti.

Za pošiljanje grozdja v bližnje kraje so prav pripravni jerbaški s pokrovi, kakor so pri nas navadno v rabi pri odpošiljanju sadja. Za pošiljanje, ki so namenjene v daljše kraje pa so pripravnejši leseni nizki zaboji. („Gorica“ 21. 8. 09).

Razne vesti.

r Prstan cesarjeviča Rudolfa? V Görensij-skih gozdih na Solnograškem je našel nek pastir dragocen prstan s črko R. Strokovnjaki izjavljajo, da je prstan umrlega cesarjeviča Rudolfa.

r Zanimive številke. — Piva se je navarilo na Avstrijskem leta 1908 nekaj nad 20 milijonov hektolitrov, 340.000 hl manj nego l. 1907. Kot vzrok tega nazadovanja se imenuje dobra vinska in sadna letina ter pivni bojok v al-skih in čeških deželah. Poročilo tobačne režije za l. 1908 pa je hušje, ker pravi, da se je porabilo za 6% več tobaka, ko prejšnje leto, ali pa, da se je potrošilo za 14 milijonov kron več za tobak ko l. 1907.

r Koliko velja vojaštvo? — Izdatki za vojaštvo so določeni za to leto v posameznih državah takole: Angleška 1532 mil. K, Nemčija 1452,2 mil. K, Rusija 1348,4 mil. K, Zjedinjene države 1158 mil. K, Francija 1115 mil. K, Avstrija 541 mil. K, Italija 443 mil. K in Japonsko 402,6 mil. K. V celoti pogoltno torej vojaštvo teh 8 držav nad 80000 milijonov kron!

r Ruski sv. sinod in pijanstvo. — Ruski sv. sinod je razposlal vsem podložnim duhovnim uradom okrožnico, v kateri daja navodila, kako naj se bojuje zoper pijanstvo ruskega ljudstva. Sinod priporoča le-ta sredstva zoper iz-trebljenje pijanstva: 1. Naj se v vsaki župniji ustanovi društvo treznosti po vzorcu peter-burskega aleksandro-nevskega društva treznosti. 2. V boju zoper pijanstvo naj pomagajo duhovnikom vsa cerkvena društva in bratovščine. 3. Duhovniki naj govorijo večkrat o škodljivosti pijanstva ne samo na leci, ampak tudi pri vsaki priliki, ki jo jim nudi dušno pastirovanje. 4. V župnijskih cekvah naj se uvedejo večerne pobožnosti s petjem in duhovnim čitanjem. 5. V cerkvenih šolah naj se pri-redi večkrat versko-nravno čitanje, pri katerem naj se poljudno demonstrirajo posledice pijanstva. Razum tega je sv. sinod ukazal predstoj-ništvom duhovnih semenišč, da naj gojence pripravijo za boj s pijanstvom. — Ako ne bode

le-ta naredba sv. sinoda ostala samo na papirju, bode ruska duhovščina mogla veliko storiti v protialkoholnem gibanju na Ruskem. Seveda mora sama dajati lep zgled. To pa bo težko šlo, ker ruski batjuška je v ozki zvezi z vodko. Tako p. pr. pri poroki med drugimi darili dobi tudi vodko. Sicer pa vsa ta sredstva, ki jih nasvetuje sv. sinod niso nova; že pred 20 leti je enako okrožnico razposlal tam ošnji škof Inokentij in škof Jeronim. Škof Jeronimje celo pri kompetenci za boljše župnijo dajal prednost tistim duhovnikom, ki so ustanovili v svojih župnijah društvo treznosti. Ali po našem mnenju bi se imel sv. sinod v prvi vrsti obrniti na rusko vlado, ki ima monopol žganja v svojih rokah. Ali more kdo ruskim mužikom očitati pijanstvo, ko še do nedavnega časa vaško predstojništvo ni imelo pravice zatvoriti vaško žganjarijo, ko se je narodno protialkoholno gibanje po sili hotelo od vladnih kogov preprečiti? In koliko sitnosti je imela duhovščina, ko je sprejemala slovesno prisego od členov društev treznosti.

r Koliko dobi Europa od ameriških izseljencev. — V Zjedinjenih državah živi približno 15 milijonov evropskih izseljencev. Ti pošljejo na leto svojim sorodnikom in rojakom okoli ene milijarde mark. Največ ameriškega denarja dobe Italijani, katerih je v Ameriki nad dva milijona. Avstrijci pošljejo letno 260 milijonov, Angleži in Rusi 100 milijonov in Nemci 60 milijonov mark.

Za kratek čas.

Listek tja in nazaj. Kmet se je vozil prvič po železnici. Kar zavozil vlak v nek tunel in kmet ves prestrašen zavpije: „Za božjo voljo, kam pridemo tod?“ „V pekel“, mu odgovori nek šaljivec. Na to kmet: „K sreči da imam listek za tja in nazaj.“

DAROVI.

Nabiranje za „Marijin dom“ od 14. junija do 18. avgusta 1909. Nabrali so: Terezija Prime 20.50 K; Marija Novič 8 K; Jožefa Velikonja 25.20 K; Jožefa Cerkevnik 22.20 K; Terezija Koritnik 3 K; Ivana Štokelj 23 K; Ana Simončič 13 K; Rozalija Klun 12 K; Elizabeta Jug 7 K; Ivana Bajc 16 K; Andrej Čink 24 K; Frančišek Guštin 66 K; Skupno 239 K 90 vin.; — Ustanovniki po 50 K H. Č.; po 20 K Jožefa Ferfila, Marija Piriš, Katarina Kamenšek. — Redni udje po 10 K Frančiška Pelan, (N. D.) po 5 K Roža Kos; po 4 K Katarina Hvala, Marija Minkuš; po 3 K Alojzija Meljavec, Roža Gorjan; po 2 K Jožefa Furlan Frančiška Kleč, Frančiška Strukelj, Antonija Ernejšek, Genovefa Simončič, Justina Pakiž, Marija Oblak, Terezija Rutar, Marija Fortuna, Marija Brajkovič, Frančiška Krpan, Marija Gaberšič; Darovali po 10 K Ana Ponedeljak, G. Rozalja; po 5 K K. Zadnik; po 3 K Terezija Tivam; po 3.20 K N. N.; po 2 K Leopolda Bremec, M. S. Pia Mucati, Avgusta Frühaupt, Ivan Vratarič, Helvecija Degiovanni, Neimenovana; po 1.30 K Katarina Perc; po 1.20 K Ivanka Mravljak; po 1 K Amalija Boškin, N. N. Neža Trsan, Matilda Lopova, Pepica Pirk, Hvala Katarina, Lucija Pipan; Frančiška Križaj, Marija Loboda; Terezija Lenasi; Alojzija Klavora, Neža Privagna, Neimenovana, N. N.; po 40 vin.; N. N., Pepina Reid; po 30 vin.; Neimenovana, Pepina Pene; po 20 vin.; T. I. Neimenovana, N. N.; po 10 vin.; Neimenovana. — Vsem dobrotnikom srčna hvala!

I. Izkaz darov za novo cerkev v Podgradu v Istri. Volk Josip Podgrad 20 K; Donner Dragotina Podgrad 100 K; Košir Josipina Podgrad 4 K; Peloz Jur. Podgrad 10 K; Jenko Štefan Podgrad 10 K; Renier J. župnik Krško 10 K; Manzini Ant. duh. Staroselo 2 K; Krančič Jos. žup. Repentabor 5 K; Zupan Sim. župnik Jezice pri Ljubljani 5 K; Neimenovan, Kot - Breginj 5 K; Rozman Jur. žup. Kovor-Gorenjsko 2 K; Lubej Iv. žup. Jezersko-Koroško 5 K; Batič Valt. kur. Liveč 2 K; Stopar Terez. Kamnik 1 K; Podpornik Fran kur. Železniki-Gorenjsko 3 K; Sila Mat. dek. Tomaj 10 K; Lenart Iv. nadžup. Šmartin pri Slov. Gradu 2 K; Gerčar L. žup. Dob 5 K; Repolnik Mirsl. žup. Št. Vid nad. Valdekom 1 K; Medveš Otilij kur. Soča 5 K; Jemec Anton župn. Št. Jakob ob Savi 4 K; Gnidovec Karl kapl. Št. Vid pri Zatičini 5 K; Berlang Engl. žup. Zagradec 1 K; Knavs Valt. vik. v Logah 2 K; Bratina Anton vikar Kostanjevica 1 K; Omers Jos. Sežana 5 K; Mrcina Ig. preds. kr. š. svet. D. M. v Polju 2 K; Plantarič Jos. Dobrova 1 K; Bartol Balt. žup.) v pok. Sp. Beznik 10 K; Frece Mat. žup. v pok. Petrovče 2 K; Bukovšek Ant. kapl. Prihova 1 K; Pollak Rajk. Tržič-Gorenjsko 10 K; Germek Ant. Muggia 2 K; Murlo Marek. Muggia 10 K; Kosec Jos. žup. v Kamnjah 2 K; Neimenovan Srpenica-Goriško 1 K; Jenko Štefan župn. Podgraje 21 K; 80 vin.; Bergant V. Terbovlje 2 K; Sila Franc žup. upr. sv. Ivan-Trst 20 K; Pavlič žup. Kostanjevica 5 K; Koritnik Jak. žup. Bloke 5 K; Sedej Iv. Levpa Goriško 2 K; Marinčič Fr. žup. Kojsko 3 K; Tul Iv. kapl. sv. Anton Trst 2 K; Hrastel Greg. žup. Selnica ob Dravi 5 K; Peterman, župn. Marija Wörth 5 K; Strašek žup. pri Sv. Janezu Krst na Peči 1 K; Železnik Jos. žup. Gallenege Kranjsko 10 K; Primožič Jos. žup. Prvačina 2 K; Mandič Iv. župn. upr. Kaštel 2 K; Kokelj Al. župn. Vurberg 1 K; 50 v.; Sribar Jos. kapl. Terbovlje 2 K; Kurent Alz. kapl. Trebnje 2 K; Gerča Blaž župn. Šempas 2 K; Škrnjac Iv. žup. Vremski Britof 5 K; Slavec Alb. kapl. Zreče pri Konjicah 3 K;

Agreš Davr. kapl. Št. Janž 2 K; Potokar Greg. Bočna 1 K; Notar Ant. eksp. Štorje 15 K; Dobršek Fran kapl. II. Bistrica 4 K; Novak Fran Juršinci 60 v. (Dalje prihodnjič). Iskrena hvala vsem darovalcem! Dobri Bog povrne tisočkrat! Lepo prosimo še nadaljnjih darov, posebno tiste, ki so vdobili v ta namen položnice. Vdano cerkveno oskrbnštvo.

NOVA Družinska pratika

za leto 1910 z obilo zanimivo vsebino - je ravno kar izšla - in jo je vdobiti v prodajalni

„Katol. tiskovnega društva v Trstu“ v TRSTU, ulica delle Poste 9.

Cena 24 vin. s poštino 34 vin. — Razprodajalcem popust.

Prodajalna

„Katol. tiskovnega društva v Trstu“ priporoča

VELIKO OBLIKO VŽIGALIC za OBMEJNE SLOVENCE

Cena zavoju K 1-20.

Ziskovine za č. župne urade priporoča

Prodajalna „kat. tisk. društva“ v TRSTU ulica delle Poste 9.

Dosedaj so na novo natisnjene in je udobiti sledeče:

Dnevnik; Fides Matrimonii; Fides Mortis; Fides Nativitatis et Baptizma; Izkaz premen. in stalnih najemščin; Izkaz glavnic; Izkaz hranilnih vlog; Izkaz ustan. sv. maš; Nota v smislu „Ne temere“; Nota za ženine in neveste; Liber intemptionum; Liber Baptizatorum; Liber Copulatorum; Posnetek računa; Račun; Testimonium status liberi; Testimonium denuntiationum matrimonialium.

Za svete misijone

priporoča prodajalna

katoliškega tiskovnega društva v TRSTU

lepe misijonske podobice.

KUPUJTE

„Užigalice v korist obmejnim Slovincem“

in kolek v isti namen. — Oboje je dobiti v prodajalni „Katoliškega tiskovnega društva“ v Trstu, ulica delle Poste 9.

SVOJI K SVOJIM! SVOJI K SVOJIM!

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, č. duhovščini, p. n. učitelstvu, krajnim šolskim svetom in šolskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem preskrbel svojo

KNJIGOVEZNICO

z vsem potrebnim da lahko izvršujem vsa dela od pripravih do najfinjših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. — Vezanje in prevezanje misalov, raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjig, ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

ANTON REPENŠEK, knjigovez

TRST. — Ulica Cecilia št. 9. — TRST.

Slovenec KONRAD SKAZA, delavnica za vsa cerkvena dela

v St. ULRICH, Gröden (Tirolsko) se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

Kupite čevlje

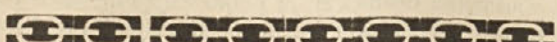
pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST

(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

Ta mojster vam postreže po domače, z najboljšimi čevlji in po nizki ceni.

ZALOGA

likerjev v sodčih in butiljkah

JAKOB PERHAVC

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in starih vin v buteljkah.

Postrežba točna. — Cene zmerno. — Se priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na debelo ali na drobno za razne slavnosti, poroke, krste, družinska pogošenja itd. — Za poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Novo pogrebno podjetje

VIA VINGENZO BELLINI ŠT. 13.

Z bogato opremo za vsakovrstni pogreb ter prodajalnico mrtvaških predmetov, raznih vrst vencev, voščenih sveč, umetnih cvetlic, vencev in cvetlic za birmance in novice i. t. d., i. t. d.

se je preselilo

V CORSO ŠT. 49

blizu lekarne Rovis. (piazza Goldoni.)

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

ima svoj urad v Trstu, ulica delle Poste 9.

Sprejema hranilne vloge, za kojih varnost jamčijo vsi člani zadruge, katerih je sedaj okrog 400, solidarično z vsem svojim premoženjem, cenjenim nad tri milijone kron.

od vsakoga in jih polmesečno obrestuje po 4 1/2 % in na 60 dnevno odpoved po 4 3/4 % brez kakega odbitka za rentni da-

vek, katerega plača hranilnica sama, tako, da dobijo vlagatelji odvoženih 100 K na leto čistih obresti 4 50 v, oziroma 4 K 75 v. Posojila daje le svojim. Urađuje se vsak delavnik od 9—12 ure dopoldne in od 3—4 in pol ure popoldne. V uradu pri sv. Ivanu se urađuje delavnik od 5—7 ure zvečer, ob nedeljah od 11—12 ure dopoldne.

Načelstvo.

Prodajalna KATOLIŠKEGA TISKOVNEGA DRUŠTVA

-- v TRSTU, ulica delle Poste št. 9. --

Telefon 2326

Ima na razpolago razne molitvenike v slovenskem, nemškem in laškem jeziku, podobne male za darilo in velike za okvir, svetinje, rožne vence, kipe in križe raznih velikosti in cen iz kovine in lesene, različni papir pismeni in pisarniški, razni ovitki, šolski zvezki, vse pisarniške potrebščine, trgovske knjige, notici i. t. d., i. t. d.

:: Castito duhovšično opozarjamo posebno ::

na našo zalogo voščenih sveč prav po tovarniški ceni in sicer: pristno voščene kg á K 5.—, I. vrste „Il Santo di Padova“ kg á K 4.40, II. vrste kg á K. 2.40, okinčane sveče kg á K 3.40, ekonomične sveče kg á K 1.80. Odpadki sveč se sprejemajo in plačujejo po kakovosti. V zalogi je kadilo (virh) á kg K 1.20, 2.—, 2.40 ter oglje za kadilnice á kg K 2.—. Stekla za večno luč, stenji za večno luč, vrvice za prižiganje na kilo, ali v zavitkih, prižigalniki (kajfeži) povoskano platno za altarje, tiskovine za č. župne urade dobito istotam.

Sprejemajo se knjigoveška dela po zmerni ceni. Preskrbi se okvirje za razne slike. Razpolagamo z vzorci. Slike: Prešerna, Gregorčiča, Vodnika in Slomška v lepem okvirju á K 7.60. Podoba papeža Pija X v pozlačenem okvirju za K 20.—. Sveče za domačo rabo á 3, 4, 5 in 6 v zavoju ter svečice zvitiških in za božičnice so vedno v zalogi. — Preskrbimo ovitke z poljubnim naslovom.

Obilno obiska in naročil prosi

„Katoliško tiskovno društvo“ v Trstu.

Dobava cerkvenih oblačil in cerkvenih potrebščin vsake vrste.